

42213
22 Mayıs 2014

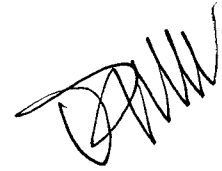
Sayı : 64272063- 610 - 1351
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-42213)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 24.04.2014 tarih ve 43452547-120.00-175070 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Gürkut ACAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/42213 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/42213)**

Soru 1:

Antalya, Burdur ve Isparta'ya elektrik dağıtım hizmeti veren CLK Enerji görevlilerinin “abonelik bilgileri güncellemesi” ya da “elektriğiniz kesilecek” diyerek, yurttaşların aleyhine hükümler içeren “perakende elektrik satış sözleşmesi” imzalattıkları kamuoyuna yansımıştır. Elektrik Mühendisleri Odası Antalya Şubesi yurttaşlara uyarılarda bulunmaktadır.

Elektrik dağıtım özelleştirmelerinin ardından yurttaşların şikayetlerinde ciddi artışlar yaşanmıştır. Bu alanda düzenleme ve denetim faaliyetlerinin yurttaşların hak ve çıkarlarının korunması doğrultusunda etkinleştirilmesi gerekliliği açıktır. Bu kapsamda;

- Bakanlığınız ya da EPDK'nın “perakende elektrik satış sözleşmeleri” konusunda dağıtım şirketlerinin uymaları gereken esaslar konusunda bir çalışma yapılmış mıdır? Sözleşmelerde yer alabilecek standart hükümler var mıdır? Yoksa har dağıtım şirketi, kendi sözleşme esaslarını kendileri belirlemede sınırsız yetkili midir?

Cevap 1:

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu tüketiciyi “elektriği kendi kullanımı için alan kişi” şeklinde tanımlamış ve tüketicileri serbest tüketiciler ve serbest olmayan tüketiciler olmak üzere iki kategoride düzenlemiştir. Buna göre iletim sistemine doğrudan bağlı olanlar, organize sanayi bölgesi tüzel kişilikleri ve bir yıl içindeki elektrik tüketimi Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla olanlar serbest tüketici olarak belirlenmiştir. Bu tanım dışında kalan tüketiciler ise serbest olmayan tüketiciler olarak düzenlenmiştir. Serbest tüketici limiti 2014 yılı için 23.01.2014 tarihli ve 4840 sayılı Kurul Kararıyla 4500 kWh olarak belirlenmiştir. Ayrıca, elektriğin tüketicilere satışı da perakende satış olarak tanımlanmıştır.

Tüketicilerin, hem serbest tüketici hem serbest olmayan tüketiciler, kullanım maksadıyla tedarikçilerden elektrik temin etmeleri Kanun kapsamında perakende satış ilişkisidir. Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği perakende satış sözleşmesini “Bağlantı anlaşması mevcut olan kullanım yeri için, görevli perakende satış şirketi ile müşteriler arasında Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, elektrik enerjisi ve/veya kapasite temini ile hizmet alımına yönelik olarak yapılan ticari faaliyetlere ilişkin koşul ve hükümleri kapsayan sözleşme” şeklinde tanımlamıştır. İkili anlaşma ise Kanun'da “gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları” şeklinde tanımlanmıştır. Öte taraftan Yönetmelik, müşteriyi “perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşmalar yoluyla hizmet alan tüketici” şeklinde tanımlamıştır. Böylece tüketicilerin tedarikçileriyle kurdukları elektrik temin ilişkisi ya perakende satış sözleşmesiyle ya da ikili anlaşmayla olabilecektir.

Perakende satış sözleşmeleri, müşteriler ile ilgili dağıtım bölgesinde görevli tedarik şirketi arasında yapılmaktadır. Görevli tedarik şirketleri 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının c bendinin 5 inci paragrafı hükümlerine göre dağıtım şirketlerinden ayrıştırılarak kurulmuştur. Bu şirketlerin müşterileriyle imzalayacakları perakende satış sözleşmeleri konusu Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde düzenlenmiştir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından 2003 yılında (31/8/2003 tarih ve 25215 s RG) Elektrik Piyasasında Perakende Satış Sözleşmesi Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ yayımlanmıştır. Bu Tebliğ'in Geçici 2 nci maddesinde “Perakende satış sözleşmelerine ilişkin tip sözleşme, 30/9/2003 tarihinden itibaren otuz gün içerisinde perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından hazırlanarak Resmî Gazete'de yayımlanır ve yayımlanmasını müteakip

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/42213)**

uygulamaya konur.” hükmü yer almaktadır. Buna göre, uygulanan perakende satış sözleşmeleri tip sözleşme mahiyetindedir. Her tedarik şirketinin kendi sözleşmesi vardır. Ancak sözleşme hükümlerinin belirlenmesinde sınırsız yetki durumu söz konusu değildir.

İlgili şirketler hem genel olarak tüketicileri bilgilendirmek hem de özel olarak ikili anlaşmalar bakımından bilgi sağlamak mükellefiyeti altındadır. Buna göre Yönetmeliğin 31 inci maddesi şirketleri “Müşterilerin yeterli, verimli, güvenli, sürekli ve ekonomik hizmet almalarını ve hizmet seçeneklerini öğrenmelerini teminen her türlü bilgilendirme faaliyeti”ni yürütmekle mükellef kılmıştır. İlaveten Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliğinin 8 inci maddesi de “serbest tüketiciyi; tüketici hakları, ikili anlaşmalar kapsamındaki ticari seçenekler ve muhtemel riskler ile talep tarafı katılımına ilişkin bilgiler hakkında anlaşma yapılmadan önce yazılı olarak veya elektronik ortamda bilgilendirmek”le mükellef kılmıştır. Bu hükümlere uyulmadan yapılmış ikili anlaşmalar konusunda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna yapılacak müracaatlar tüketici şikayetleri kapsamında incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

Soru 2:

Antalya, Burdur ve Isparta’da olduğu gibi bütün dağıtım şirketleri sözleşme yenilemekte midir? Yoksa isteyen şirketler mi sözleşme yapmaktadır? Sözleşmelerin doğru bilgilendirme ile yenilenmesi gerekli değil midir?

Cevap 2:

Bir gerçek ya da tüzel kişinin bir kullanım yeri için elektrik enerjisi temin edebilmesi ancak ikili anlaşma veya perakende satış sözleşmesi imzalaması şartına bağlıdır. Ancak dağıtım şirketlerince usulsüz ya da kaçak elektrik enerjisi tüketimi tespit edilen kullanım yerlerinde ya da tüketicinin kullanım yeri değişikliğinde sözleşmesi bulunmayan yerler için tüketicilerle yeni sözleşme yapılması gereklidir. Bunlar dışında sözleşme yenilenmesi hususu elektrik piyasası mevzuatında düzenlenmemiştir. Hatta Yönetmeliğin Geçici 4 üncü maddesine göre geçerli bir perakende satış sözleşmesi bulunan kişinin yeniden sözleşme yapması gerekmez.

Özelleştirme işlemleri sonrasında elektrik dağıtım ve bu şirketten ayrıştırılarak kurulan görevli elektrik tedarik şirketlerinin yönetimleri şirket politikaları, etkin veya verimli işletme ilkeleri gereği müşterilerinin bilgilerini güncelleme çalışmaları yürütmekte ve bu kapsamda kaçak veya usulsüz elektrik kullanımı tespit edilen durumlar için yeni sözleşme yapma yoluna başvurmaktadır. Ancak, abonelik bilgi güncellemesi gerekçesiyle yeni sözleşme yapılmasına gerek yoktur.

Bu süreçte serbest tüketici limitini aşan tüketiciler ile tedarikçiler arasında ikili anlaşma imzalanması da muhtemel olup, bu hususta yukarıda değinilen bilgilendirmenin yapılması ve mevzuatta öngörülen diğer emredici hususlara uyulması kaydıyla tip sözleşme imzalama mükellefiyeti bulunmamaktadır.

Soru 3:

Antalya, Burdur ve Isparta’da yurttaşlara imzalatılan perakende elektrik satış sözleşmesinin kanunlara aykırı olduğu doğru mudur? Sözleşme Bakanlığınız ya da EPDK tarafından incelenmiş midir? Yurttaşlar aleyhine ağır hükümler içeren maddeler Bakanlığınız tarafından onaylanmakta mıdır?

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/42213)

Cevap 3:

İlgili bölgede uygulanan perakende satış sözleşmesinin kanunlara aykırı olması söz konusu değildir. İkili anlaşmaların da kanunlara aykırı hükümler taşıması söz konusu değildir. Zira sözleşmeler kanunlara aykırı hükümler içeremezler. Aksi durumda bu hükümler geçerli addedilemez. Ancak, ikili anlaşmaların tip sözleşme olarak hazırlanma zorunluluğu yoktur, hükümleri Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu denetimden geçirilmiş olmadığı gibi, hangi hükümleri içerecekleri konusunda bir düzenleme de bulunmamaktadır. Mevzuata aykırı olmamak kaydıyla sözleşme serbestisi ilkesi uygulanmaktadır.

Soru 4:

Antalya, Burdur ve Isparta'da "abonelik bilgi güncellemesi" denilerek ya da "elektriğiniz kesilecek" korkutmasıyla yurttaşlara yeni "elektrik satış sözleşmesi" imzalatılması konusunda bir inceleme ya da soruşturma yapılacak mıdır? Gerçeğe aykırı beyanla sözleşme imzalatılması suç değil midir? Bu suçun yaptırımını ne olacaktır?

Cevap 4:

Tedarik şirketlerinin tüketiciyi bilgilendirme yükümlülüğü olup, bilgilendirme ve beyanların doğruluğu yansıtması gerekir. İlgili bölgede bir inceleme gerçekleştirilmiş olup, söz konusu inceleme neticesi elde edilen bilgi ve belgelerin tetkiki devam etmektedir. Bu kapsamda, tespit edilecek mevzuat ihlalleri Kanunun 16 ncı maddesi kapsamında yaptırım uygulamasına konu edilecektir.

Soru 5:

Dağıtım özelleştirmelerinin ardından kayıp-kaçak uygulaması, saat ücreti, açma-kapama bedeli gibi uygulamalarla ilgili yurttaşların şikayetlerinde ciddi artışlar yaşanması karşısında, düzenleme ve denetim faaliyetlerinin yurttaşların haklarının korunması yönünde etkinleştirecek misiniz?

Cevap 5:

Adı geçen bedeller düzenlemeye tabi olup, kayıp-kaçak uygulaması, saat ücreti, açma-kapama bedeli uygulamaları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunca tespit edilen bedellerdir. Bu hususların belirlenmesinde tüketicilerin korunması öncelikle dikkate alınmaktadır.

Soru 6:

Oymapınar HES'in Eti Alüminyum A.Ş.'ye devrinden sonra yıllara göre sisteme satılan elektriğin parasal tutarı ne kadardır? Özelleştirmeyi 305 milyon dolara alan şirketin, 8 yıllık süreçte elektrik satışından yaklaşık 1 milyar TL kazandığı doğru mudur?

Cevap 6:

ETİ Alüminyum A.Ş. Oymapınar HES üretim ve toplam enerji satış miktarları aşağıda verilmiştir. Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği (DUY) kapsamında yürütülen dengeleme ve uzlaştırma faaliyetleri 2006 yılı Ağustos ayında başlamıştır. 2006 yılından sonra Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlenen miktarın üzerinde satış yapılması halinde fazladan yapılan satışın bedeli Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ)'ne ödenmektedir. Şirketin 2009 yılında % 50'nin üzerinde satmış olduğu enerji miktarı olan 452.385,31 MWh'e karşılık gelen 83.886.502,27 TL'nin yük atma ve sıfır bakiye bedeli düşüldükten sonra kalan 74.815.122,96 TL bedeli EÜAŞ tarafından tahsil edilmiştir. Bilindiği üzere, Oymapınar Santrali barajlı hidroelektrik santral olup ortalama yıllık su geliri dikkate alınarak enerji üretebilecek şekilde lisanslandırılmış olup su geliri olduğu sürece ya elektrik üretmek zorunda ya da suyu savaktan atmak durumundadır.

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/42213)

YILLAR	ÜRETİM (MWh)	TOPLAM ENERJİ SATIŞI (MWh)
2006 (Ağustos-Aralık)	1.116.194,0	320.631,0
2007	873.301,0	310.475,0
2008	738.830,0	336.819,0
2009	1.516.818,0	730.000,0
2010	1.143.470,6	471.152,4
2011	1.170.009,0	649.552,0
2012	1.571.535,7	1.343.653,5
2013	1.017.014,18	733.556,86